

Kortlagning neyslu

Grænt bókhald
Vistvænn rekstur

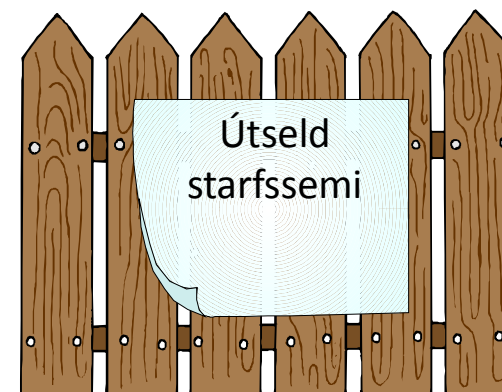
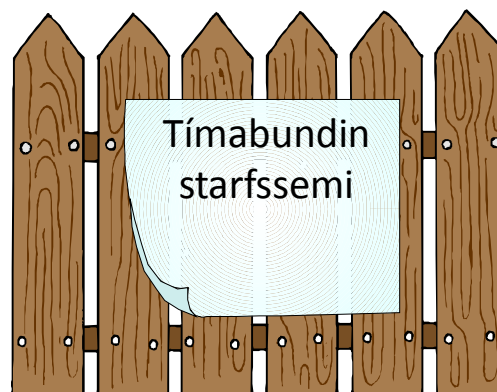
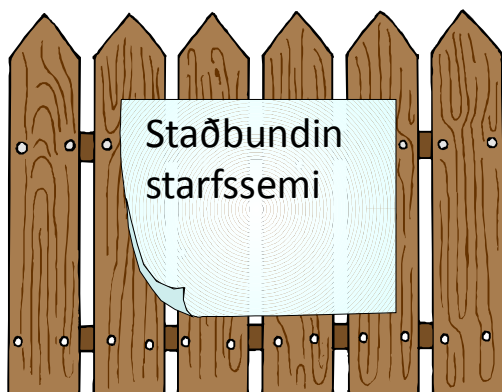
Grænt bókhald

Kortlagning neyslu, innkaupa
og úrgangsmýndunar

Grænt bókhald

Kortlagning neyslu og innkaupa

- Afmörkun starfseminnar
- Finna þætti starfseminnar sem hafa mest áhrif á umhverfið
- Fylgjast með þessum þáttum

Grænt bókhald

Skráning - verklag

- Einn ábyrgðaraðili – fleiri sem skrá gögn
- Hvað og hve mikið var keypt af ákveðinni vöru eða þjónustu
- Kostnað (kr) og magn (oftast lítrar eða kg)
- Úr bókhaldi eða með aðstoð birgja
- Skráning í það minnsta einu sinni á ári, helst oft

Aðlagið að ykkar starfsemi!

Grænt bókhald

Umhverfispættir starfseminnar

- **Aðföng**
 - Pappír, blek, ræstivörur, ljósaperur, rafhlöður o.fl.
- **Samgöngur**
 - Bílar, leigubílar, bílaleigubílar, rútur, flug
- **Orkunotkun**
 - Rafmagn og heitt vatn
- **Úrgangur**
 - Flokkaður úrgangur vs. óflokkaður úrgangur

Pappír

Keypt magn á ári af skrifstofupappír

Skrifstofupappír:

	kg	arkir	kr	Stöðugildi	kg/stöðugildi	...þar af umhverfis-merktur (kg)	%	Tré
Nafn á starfseiningu	1000	200000	500	2	500		50	24,0
Nafn á starfseiningu	1	200	500	8	0,125		2	0,0
Nafn á starfseiningu	1	200	500	2	0,5		2	0,0
Samtals	1002	200400	1500	12	500,625		54 5%	24,0

Prentþjónusta (ef við á):

	kr	...þar af umhverfis-merktir prentgripir (kr)
Nafn prentþjónustu	10000	5000
...þar af umhverfismerkt prentþjónusta:		0,5

Ræstingar

Keypt magn á ári af efnum til ræstinga

Ræstiefni						
	Lítrar	kr	Stöðugildi	l/stöðugildi	...þar af umhverfis-merkt (l)	
Tegund ræstiefnis		4	6	2	2	2
Tegund ræstiefnis		4	6	2	2	2
Tegund ræstiefnis		4	6	2	2	2
Ræstiefni samtals:		12	18		6	6
... þar af umhverfismerkt ræstiefni:						50%

Ræstingaþjónusta (ef við á):						
		kr			...þar af umhverfis-merkt þjónusta (kr)	
Nafn ræstingaþjónustu		10000				5000
...þar af umhverfismerkt ræstingaþjónusta:						50%

Rafmagn og heitt vatn

Árleg notkun af rafmagni og heitu vatni

Rýmisnotkun:

	m ²		Stöðugildi	m ² /stöðugildi
Nafn byggingar	1000		20	50
Rafmagn:	kWst	kr	Stöðugildi	kWst/stöðugildi
Nafn byggingar	100000		20	5000
Heitt vatn:	m ³	kr	Stöðugildi	m ³ /m ²
Nafn byggingar	2000		20	100

Eldsneyti

Árleg notkun eldsneytis vegna aksturs og flutninga

Ferðamáti:

	km	...þar af fj. km á endurnýjanlegu eldsneyti	CO ₂ (tonn)	Stöðugildi	km/ stöðugildi	CO ₂ (t)/ stöðugildi
Leigubílar	1000		2	20	50	0,1
Eigin bíll stofnunar	50		2	20	2,5	0,1
Rekstrarleigubílar	50		2	20	2,5	0,1
Bílaleigubílar	50		2	20	2,5	0,1
Flutningabílar	500		2	20	25	0,1
Flugferðir	1000		2	20	83	83
Ræstiefni samtals:	2150		10	100	140,5	83,4

Fjöldi trjáa sem þarf á
einu ári til að binda

CO₂ losun: 5000 tré

- Upplýsingar má finna í bókhaldi eða með því að fá yfirlit frá birgjum/þjónustuaðilum m.a. flugfélög, bílaleigur, leigubílastöðvar og flutningsaðilum.
- Ef birgjar geta aðeins gefið upp fjölda km en ekki gefið upp magn CO₂ er hægt að styðjast við reiknivélur á orkusetur.is og á kolvidur.is.

Úrgangur

Magn úrgangs sem fellur til á hverju ári

Úrgangur:					
	kg	kr	Stöðugildi	kg/stöðugildi	
Flokkaður úrgangur		5000	10	2	2500
Óflokkaður úrgangur		2150	70	2	1075
Samtals:		7150			
Hlutfall úrgangs sem er óflokkaður:		30%			

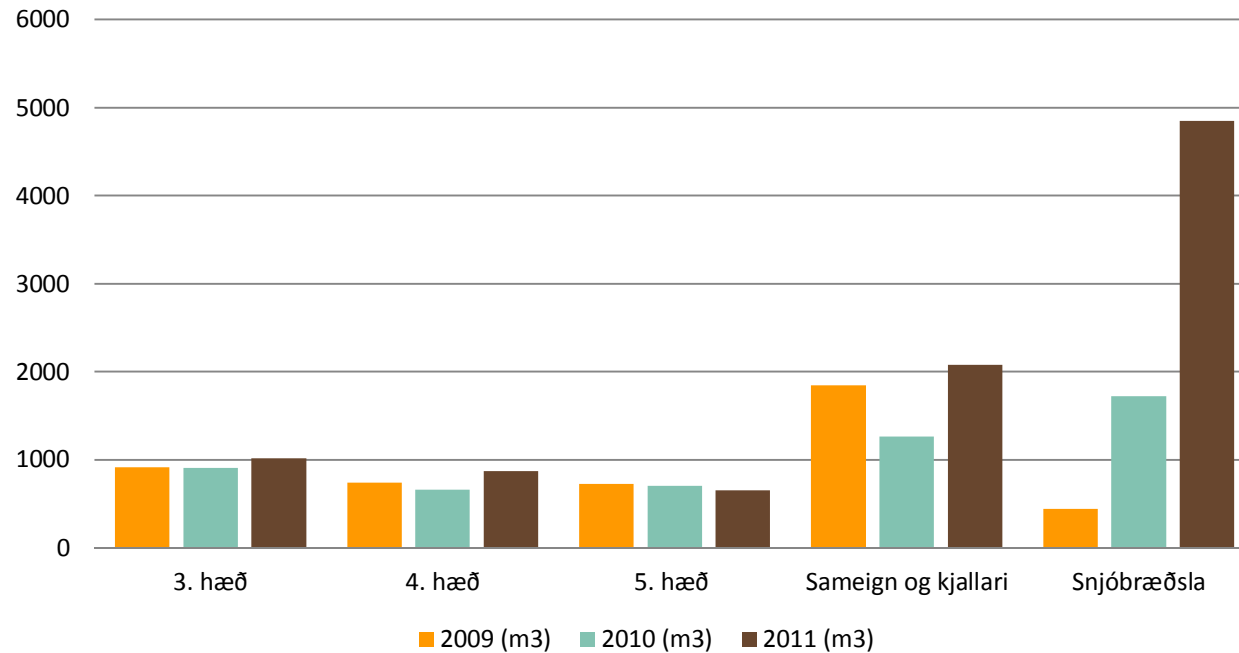
- Stundum getur verið erfitt að fá fram tölur ef t.d. rekstrarfélag sér um úrgang. Ræðið við rekstrarfélagið um lausnir.

Reynslusögur Ríkiskaupa

- Ríkiskaup hefur gert grænt bókhald síðan 2010
- Hallgrímur kynnir reynslu Ríkiskaupa

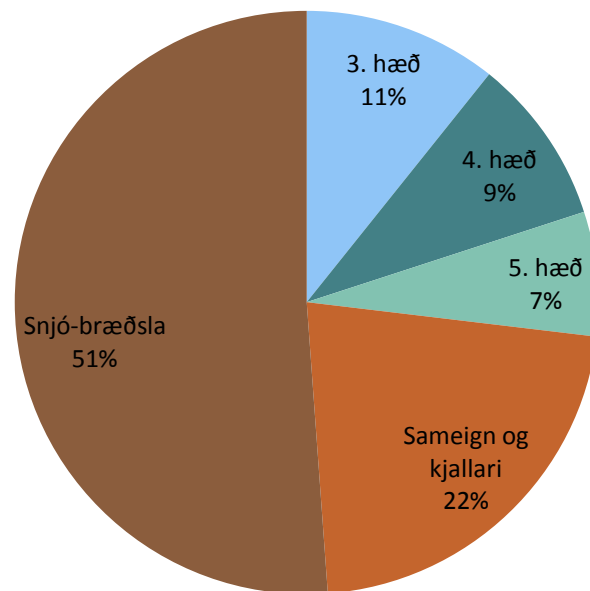
Umhverfisskýrsla Umhverfisstofnunar

Notkun á heitu vatni (m³)

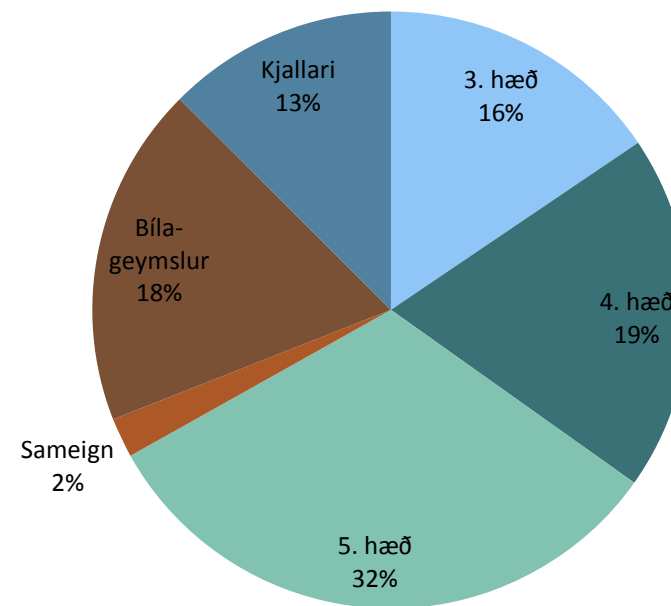

Umhverfisskýrsla Umhverfisstofnunar

Heitt vatn 2011

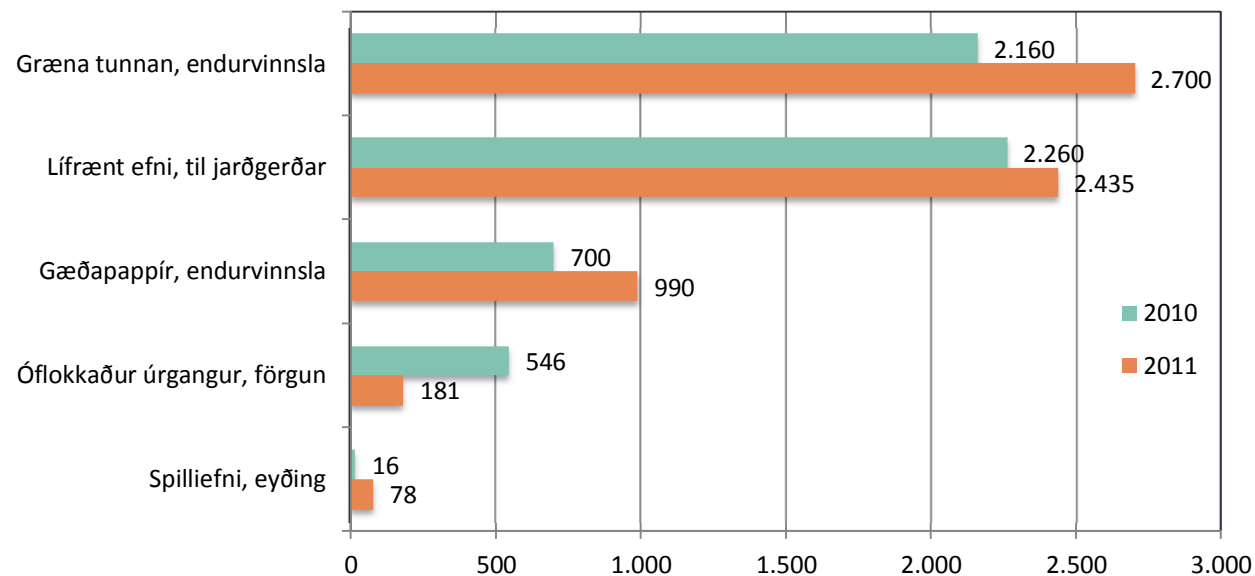

Rafmagn 2011

Umhverfisskýrsla Umhverfisstofnunar

Úrgangsflokkar árin 2010 og 2011

Umhverfisskýrsla Umhverfisstofnunar

Úrgangsmál:

- Að tryggja að góðum árangri í hlutfalli flokkaðs úrgangs verði viðhaldið.
- Að draga úr úrgangi vegna einnota plast umbúða mjólkurafurða í mötuneyti.
- Tryggja að öll spilliefni fari til viðurkenndra móttökuaðila.

Val við innkaup:

- Öll hreinsiefni sem notuð eru innan stofnunarinnar verði umhverfismerkt.
- Allur pappír sem notaður er á stofnuninni verði umhverfismerktur og dregið verði úr notkun.
- Öll útgáfa prentverka á vegum stofnunarinnar verði umhverfissvottuð.
- Hlutfall umhverfismerktra prenthylkja verði minnst 30%.
- Hámarka almennt hlutfall umhverfissvottaðrar aðkeyptrar vöru og þjónustu.

Samgöngur:

- Að ávallt verði pantaðir umhverfisvænir leigubílar.
- Að ferðir séu ávallt skráðar í ferðagrunn.

Fræðsla:

- Fræðslu beint til starfsmanna í tengslum við áherslur ársins og þeim skýrt frá áunnum árangri þeirra.

Hugmyndalisti fyrir vistvænan rekstur

Byggt á Grænum skrefum Reykjavíkurborgar

Hugmyndalisti fyrir vistvænan rekstur

- Aðgerðir til að “grænka” starfsemi stofnunar
 - Leiðir til að ná markmiðum sínum
- Stuðningur við lítil skref í rétta átt
 - Hvað er raunhæft?
 - Hvað er mikilvægt?

Hugmyndalisti fyrir vistvænan rekstur

Eldhús og kaffistofur

	Já	Nei
Á kaffistofum og í mötuneyti eru eingöngu notuð margnota drykkjarmál og eldhúsáhöld.		

Endurvinnsla

	Já	Nei
Í helstu sameiginlegu rýmum þar sem úrgangur fellur til, s.s. prentrymum, kaffistofum og fundaherbergjum, eru ílát fyrir flokkaðan úrgang til endurvinnslu.		
Við flokkum gæðapappír (hvítan skrifstofupappír), dagblöð og tímarit og skilagjaldsumbúðir.		
Við flokkum spilliefni eins og lög og reglur kveða á um, s.s. rafhlöður, prenthylki, málningarafgangar o.þ.h.		

Hugmyndalisti fyrir vistvænan rekstur

Viðburðir og fundir

	Já	Nei
Við notum ekki einnota mál eða drykkjarumbúðir á fundum og viðburðum.		
Við skilgreinum aðgerðir til að lágmarka umhverfisáhrif af stærri viðburðum á okkar vegum og upplýsum þátttakendur og alla þá sem koma að undirbúningi viðburðar og starfsfólk á viðburðum um þau umhverfisviðmið sem stuðst er við.		

Innkaup

	Já	Nei
Við kaupum einungis inn umhverfisvottaða rekstrarvöru og hreinlætisvöru þar sem því verður við komið.		
Við kaupum raftæki sem eru í flokki A eða hærra skv. orkumerkingum Evrópusambandsins.		
Við höfum haft fræðslufund um vistvæn innkaup fyrir innkaupaaðila á vinnustaðnum.		

Hugmyndalisti fyrir vistvænan rekstur

Rafmagn og húshitun

	Já	Nei
Við stillum orkunotkun tölvabúnaðar, ljósritunarvéla og prentara þannig að þær fari í viðbragðsstöðu (standby) eða slökkvi á sér, standi þær ónotaðar í ákveðinn tíma.		
Hver og einn starfsmaður slekkur á tölvunni þegar hann fer heim.		
Við slökkvum á öllum ljósum í þeim rýmum sem eru ekki í notkun og öll ljós í lok dags. Sérstaklega er hugað að fundarherbergjum, geymslum og þar sem dagsbirtu nýtur við.		
Hvatning um að prenta ekki út póstinn nema að nauðsynlegt sé er neðst í tölvupóstum frá okkur.		

Samgöngur

	Já	Nei
Það er hjólagrind fyrir utan vinnustaðinn og við tökum þátt í átakinu Hjólað í vinnuna.		
Bílar á okkar vegum eru ekki á nagladekkjum nema brýna nauðsyn beri til.		
Upplýsingar um strætóleiðir til og frá vinnustaðnum eru starfsmönnum aðgengilegar.		
Starfsfólk fær ávallt kynningu á þeim samgöngukostum sem í boði eru þegar það hefur störf.		

Hugmyndalisti fyrir vistvænan rekstur

Úrgangsmál

	Já	Nei
Við prentum báðum megin á blöð þegar það er mögulegt. Prentun á báðar hliðar og í svart-hvítu er sjálfgild stilling á tölvum starfsmanna.		
Við endurnotum pappír sem eingöngu er prentað á öðrum megin. Við prentara og ljósritunarvélar eru ílát fyrir pappír sem eingöngu er prentað á öðrum megin og hann t.d. nýttur sem minnisblöð.		

Útgáfa

	Já	Nei
Við útgáfu kynningarefnis og annars efnis bjóðum við upp á rafræna útgáfu sem lesendur geta valið í stað pappírsútgáfu.		
Við skiptum einungis við umhverfisvottaðar prentsmiðjur.		

Umræðuhópar

- Stefnan rýnd
 - Skipt í hóp – kynnum fyrir hina
 - Hver er þörfin hjá stofnunum?
 - Hvað vekur áhuga og hvað hefur gengið vel?
 - Hvert eigum við að stefna með þetta?

Skil á grænu bókhaldi

Skila grænu bókhaldi Niðurstöður verða teknar saman

- Ef þið lendið í vandræðum sendið okkur línu:
 - Hallgrímur um græna bókhaldið
 - hallgrimur@rikiskaup.is
 - Elva um vistvæn innkaup og umhverfismál
 - elva@umhverfisstofnun.is
 - Birna um þjónustu Ríkiskaupa
 - birna@rikiskaup.is

Hvað gefa vistvæn innkaup okkur?

- Yfirsýn yfir neyslu/innkaup
 - Möguleika til hagræðingar/nýtni/sparnaðar
- Auðveldar markmiðasetningu
 - Verklag styður við eftirfylgni
- Umhverfispættir
 - Möguleiki á að lágmarka umhverfisáhrif
 - Framtíðarkostnaður v/umhverfisáhrifa

Horfum til grænni framtíðar

Umhverfismál eru verkefni framtíðarinn

Vistvæn innkaup eru verkfærið